

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ സപ്തത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ സപ്തത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീരാമസ്യ ശീഘ്രമാനയനായ ഹനുമന്തം പ്രതി സീതായാ
ആഗ്രഹോ ഹനുമതാർജ്ജുനനാ സഹ ചലിതും സീതാം
പ്രത്യനുനയഃ സീതയാ തസ്യാനംഗീകരണം ച

സാ സീതാ വചനം ശ്രുത്വാ
പൂർണ്ണചന്ദ്രനിഭാനനാ |
ഹനുമന്തമുവാചേദം
ധർമാർഥസഹിതം വചഃ || 5.37.1 ||

അമൃതം വിഷസമ്പൃക്തം
ത്വയാ വാനര ഭാഷിതം |
യച്ച നാൻയമനാ രാമോ
യച്ച ശോകപരായണഃ || 5.37.2 ||

ഐശ്വര്യേ വാ സുവിസ്തീർണ്ണേ
വ്യസനേ വാ സുദാരുണേ |
രജേഷ്ഠപുരുഷം ബദ്ധ്വാ
കൃതാന്തഃ പരികർഷതി || 5.37.3 ||

വിധിർനൂനമസംഹാരയഃ
പ്രാണിനാം പ്ലവഗോത്തമ |
സൗമിത്രിം മാം ച രാമം ച
വ്യസനൈഃ പശ്യ മോഹിതാൻ || 5.37.4 ||

ശോകസ്യാസ്യ കഥം പാരം
 രാഘവോഽധിഗമിഷ്യതി |
 പ്ലവമാനഃ പരിക്രാന്തോ
 ഹതനൗഃ സാഗരേ യഥാ || 5.37.5 ||

രാക്ഷസാനാം വധം കൃത്വാ
 സുദധിത്വാ ച രാവണം |
 ലങ്കാമുൻമഥിതാം കൃത്വാ
 കദാ ഭക്ഷ്യതി മാം പതിഃ || 5.37.6 ||

സ വാച്യഃ സന്ത്യരന്യേതി
 യാവദേവ ന പൂർയതേ |
 അയം സംവത്സരഃ കാല -
 സ്താവദ്ധി മമ ജീവിതം || 5.37.7 ||

വർത്തതേ ദശമോ മാസോ
 ദ്വാ തു ശേഷൗ പ്ലവംഗമ |
 രാവണേന നൃശംസേന
 സമയോ യഃ കൃതോ മമ || 5.37.8 ||

വിഭീഷണേന ച ഭ്രാത്രോ
 മമ നിർയാതനം പ്രതി |
 അനുനീതഃ പ്രയത്നേന
 ന ച തത് കുരുതേ മതിം || 5.37.9 ||

മമ പ്രതിപ്രദാനം ഹി
 രാവണസ്യ ന രോചതേ |
 രാവണം മാർഗതേ സംഖ്യേ
 മൃത്യുഃ കാലവശംഗതം || 5.37.10 ||

ജ്യേഷ്ഠാ കന്യാ കലാ നാമ
 വിഭീഷണസുതാ കപേ |
 തയാ മമൈതദാഖ്യാതം
 മാത്രാ പ്രഹിതയാ സ്വയം || 5.37.11 ||

അവിന്ധ്യാ നാമ മേധാവീ
 വിദ്വാൻ രാക്ഷസപുംഗവഃ |
 ധൃതിമാൻ ശീലവാൻ വൃദ്ധോ
 രാവണസ്യ സുസമ്മതഃ || 5.37.12 ||

രാമാത് ക്ഷയമനുപ്രാപ്തം
 രക്ഷസാം പ്രത്യുചോദയത് |
 ന ച തസ്യ സ ദുഷ്ടാത്മാ
 ശൃണോതി വചനം ഹിതം || 5.37.13 ||

ആശംസേയം ഹരിശ്രേഷ്ഠ
 ക്ഷിപ്രം മാം പ്രാപ്സ്യതേ പതിഃ |
 അന്തരാത്മാ ഹി മേ ശുദ്ധ -
 സ്തസ്തമിംശു ബഹവോ ഗുണാഃ || 5.37.14 ||

ഉത്സാഹഃ പൗരുഷം സത്ത്വ -
 മാനുശംസ്യം കൃതജ്ഞതാ |
 വിക്രമശ്ച പ്രഭാവശ്ച
 സന്തി വാനര രാഘവേ || 5.37.15 ||

ചതുർദശ സഹസ്രാണി
 രാക്ഷസാനാം ജഘാന യഃ |
 ജനസ്ഥാനേ വിനാ ഭ്രാത്രോ
 ശത്രുഃ കസ്തസ്യ നോദ്വിജേത് || 5.37.16 ||

ന സ ശക്യസ്തുലയിതും
 വ്യസനൈഃ പുരുഷർഷഭഃ |
 അഹം തസ്യാനുഭാവജ്ഞാ
 ശക്രസ്യേവ പുലോമജാ || 5.37.17 ||

ശരജാലാംശുമാംഹരൂരഃ
 കപേ രാമദിവാകരഃ |
 ശത്രുരക്ഷോമയം തോയ -
 മുപശോഷം നയിഷ്യതി || 5.37.18 ||

ഇതി സഞ്ജൽപമാനാം താം
 രാമാർഥേ ശോകകർശിതാം |
 അശ്രുസമ്പൂർണ്ണവദനാ -
 മുവാച ഹനുമാൻ കപിഃ || 5.37.19 ||

ശ്രുത്വൈവ ച വചോ മഹ്യം
 ക്ഷിപ്രമേഷ്യതി രാഘവഃ |
 ചമുഃ പ്രകർഷൻ മഹതീം
 ഹര്യുക്ഷഗണസങ്കുലാം || 5.37.20 ||

അഥവാ മോചയിഷ്യാമി
 ത്വാമദ്യൈവ സരാക്ഷസാത് |
 അസ്മാദ് ദുഃഖാദുപാരോഹ
 മമ പുഷ്പാമനിന്ദിതേ || 5.37.21 ||

ത്വാം തു പുഷ്പാഗതാം കൃത്വാ
 സന്തരിഷ്യാമി സാഗരം |
 ശക്തിരസ്തി ഹി മേ വോഽധും
 ലങ്കാമപി സരാവണാം || 5.37.22 ||

അഹം പ്രസ്രവണസ്ഥായ
 രാഘവായാദ്യ മൈമിലി |
 പ്രാപയിഷ്യാമി ശക്രായ
 ഹവ്യം ഹുതമിവാനലഃ || 5.37.23 ||

ദ്രക്ഷ്യസ്യദ്ദൈവ വൈദേഹി
 രാഘവം സഹലക്ഷ്മണം |
 വ്യവസായസമായുക്തം
 വിഷ്ണും ദൈത്യവധേ യഥാ || 5.37.24 ||

ത്വദൃശനക്യതോത്സാഹ -
 മാശ്രമസ്ഥം മഹാബലം |
 പുരന്ദരമിവാസീനം
 നഗരാജസ്യ മൂർധനി || 5.37.25 ||

പൃഷ്ഠമാരോഹ മേ ദേവി
 മാ വികാക്ഷ്വസ്യ ശോഭനേ |
 യോഗമൻവിച്ഛ രാമേണ
 ശശാങ്കേനേവ രോഹിണീ || 5.37.26 ||

കഥയന്തീവ ശശിനാ
 സംഗമിഷ്യസി രോഹിണീ |
 മത്പൃഷ്ടമധിരോഹ ത്വം
 തരാകാശം മഹാർണവം || 5.37.27 ||

നഹി മേ സമ്പ്രയാതസ്യ
 ത്വാമിതോ നയതോഽംഗനേ |
 അനുഗന്തും ഗതിം ശക്താഃ
 സർവേ ലങ്കാനിവാസിനഃ || 5.37.28 ||

യഥൈവാഹമിഹ പ്രാപ്ത -
 സ്തഥൈവാഹമസംശയം |
 യാസ്യാമി പശ്യ വൈദേഹീ
 ത്വാമുദ്യമ്യ വിഹായസം || 5.37.29 ||

മൈമിലീ തു ഹരിശ്രേഷ്ഠാ -
 ശ്ലുത്വാ വചനമദ്ഭുതം |
 ഹർഷവിസ്ഥിതസർവാംഗീ
 ഹനുമന്തമമാബ്രവീത് || 5.37.30 ||

ഹനുമൻ ദൂരമധ്യാനം
 കഥം മാം നേതുമിച്ഛസി |
 തദേവ ഖലു തേ മന്യേ
 കപിത്വം ഹരിയുമപ || 5.37.31 ||

കഥം ചാൽപശരീരസ്ത്വം
 മാമിതോ നേതുമിച്ഛസി |
 സകാശം മാനവേന്ദ്രസ്യ
 ഭർതൂർമേ പ്ലവഗർഷഭ || 5.37.32 ||

സീതായാസ്തു വചഃ ശ്രുത്വാ
 ഹനൂമാൻ മാരുതാത്മജഃ |
 ചിന്തയാമാസ ലക്ഷ്മീവാൻ
 നവം പരിഭവം കൃതം || 5.37.33 ||

ന മേ ജാനാതി സത്തും വാ
 പ്രഭാവം വാസിതേക്ഷണാ |
 തസ്മാത് പശ്യതു വൈദേഹീ
 യദ് രൂപം മമ കാമതഃ || 5.37.34 ||

ഇതി സഞ്ചിന്ത്യ ഹനുമാം -

സ്തദാ പ്ലവഗസത്തമഃ |

ദർശയാമാസ സീതായാഃ

സ്വരൂപമരിമർദനഃ || 5.37.35 ||

സ തസ്മാത് പാദപാദ് യിമാ -

നാപ്സത്യ പ്ലവഗർഷഭഃ |

തതോ വർധിതുമാരേഭേ

സീതാപ്രത്യയകാരണാത് || 5.37.36 ||

മേരുമന്ദരസങ്കാശോ

ബഭൗ ദീപ്താനലപ്രഭഃ |

അഗ്രതോ വ്യവതസ്ഥേ ച

സീതായാ വാനരർഷഭഃ || 5.37.37 ||

ഹരിഃ പർവതസങ്കാശ -

സ്താമ്രവക്ത്രോ മഹാബലഃ |

വജ്രദംഷ്ട്രനഖോ ഭീമോ

വൈദേഹീമിദമബ്രവീത് || 5.37.38 ||

സപർവതവനോദ്ദേശാം

സാട്ടപ്രാകാരതോരണാം |

ലങ്കാമിമാം സനാഥാം വാ

നയിതും ശക്തിരസ്തി മേ || 5.37.39 ||

തദവസ്ഥാപ്യതാം ബുദ്ധി -

രലം ദേവി വികാങ്ഷയാ |

വിശോകം കുരു വൈദേഹി

രാഘവം സഹലക്ഷ്മണം || 5.37.40 ||

തം ദൃഷ്ട്വാചലസങ്കാശ -
 മുവാച ജനകാത്മജാ |
 പദ്മപത്രവിശാലാക്ഷീ
 മാരുതസ്യൗരസം സുതം || 5.37.41 ||

തവ സത്ത്വം ബലം ചൈവ
 വിജാനാമി മഹാകപേ |
 വായോരിവ ഗതിശ്ചാപി
 തേജശ്ചാഗേരിവാദ്ഭുതം || 5.37.42 ||

പ്രാകൃതോന്യഃ കഥം ചേമാം
 ഭൂമിമാഗന്തുമർഹതി |
 ഉദധേരപ്രമേയസ്യ
 പാരം വാനരയുമപ || 5.37.43 ||

ജാനാമി ഗമനേ ശക്തിം
 നയനേ ചാപി തേ മമ |
 അവശ്യം സമ്പ്രധാർയാശു
 കാർയസിദ്ധിരിവാത്മനഃ || 5.37.44 ||

അയുക്തം തു കപിശ്രേഷ്ഠ
 മയാ ഗന്തും ത്വയാ സഹ |
 വായുവേഗസവേഗസ്യ
 വേഗോ മാം മോഹയേത് തവ || 5.37.45 ||

അഹമാകാശമാസക്താ
 ഉപർയുപരി സാഗരം |
 പ്രപതേയം ഹി തേ പുഷ്പാദ്
 ഭൂയോ വേഗേന ഗച്ഛതഃ || 5.37.46 ||

പതിതാ സാഗരേ ചാഹം
 തിമിനക്രന്ധഷാകുലേ |
 ഭവേയമാശു വിവശാ
 യാദസാമന്നമുത്തമം || 5.37.47 ||

ന ച ശക്ഷ്യേ ത്വയാ സാർധം
 ഗന്തും ശത്രുവിനാശന |
 കലത്രവതി സന്ദേഹ -
 സ്ത്വയി സ്യാദപ്യസംശയം || 5.37.48 ||

ഹ്രിയമാണാം തു മാം ദൃഷ്ട്വാ
 രാക്ഷസാ ഭീമവിക്രമാഃ |
 അനുഗച്ഛേയുരാദിഷ്ടാ
 രാവണേന ദുരാത്മനാ || 5.37.49 ||

തൈസ്ത്വം പരിവൃതഃ ശൂരൈഃ
 ശൂലമുദ്ഗരപാണിഭിഃ |
 ഭവേസ്ത്വം സംശയം പ്രാപ്തോ
 മയാ വീര കലത്രവാൻ || 5.37.50 ||

സായുധാ ബഹവോ വ്യോമ്നി
 രാക്ഷസാസ്ത്വം നിരായുധഃ |
 കഥം ശക്ഷ്യസി സംയാതും
 മാം ചൈവ പരിരക്ഷിതും || 5.37.51 ||

യുധ്യമാനസ്യ രക്ഷോഭി -
 സ്തതസ്തൈതഃ ക്രൂരകർമ്മഭിഃ |
 പ്രപതേയം ഹി തേ പുഷ്പാദ്
 ഭയാർതാ കപിസത്തമ || 5.37.52 ||

അഥ രക്ഷാംസി ഭീമാനി
 മഹാന്തി ബലവന്തി ച |
 കഥഞ്ചിത് സാമ്പരായേ ത്വാം
 ജയേയുഃ കപിസത്തമ || 5.37.53 ||

അഥവാ യുധ്യമാനസ്യ
 പതേയം വിമുഖസ്യ തേ |
 പതിതാം ച ഗൃഹീത്വാ മാം
 നയേയുഃ പാപരാക്ഷസാഃ || 5.37.54 ||

മാം വാ ഹരേയുസ്ത്വദ്ധസ്താദ്
 വിശസേയുരഥാപി വാ |
 അനവസ്ഥൗ ഹി ദൃശ്യേതേ
 യുദ്ധേ ജയപരാജയൗ || 5.37.55 ||

അഹം വാപി വിപദ്യേയം
 രക്ഷാഭിരഭിതർജ്ജിതാ |
 ത്വത്പ്രയത്നോ ഹരിശ്രേഷ്ഠ
 ഭവേന്നിഷ്ഠല ഏവ തു || 5.37.56 ||

കാമം ത്വമപി പര്യാപ്തോ
 നിഹന്തും സർവരാക്ഷസാൻ |
 രാഘവസ്യ യശോ ഹീയേത്
 ത്വയാ ശസ്തൈസ്തു രാക്ഷസൈഃ || 5.37.57 ||

അഥവാഽഭായ രക്ഷാംസി
 ന്വയസേയുഃ സംവൃതേ ഹി മാം |
 യത്ര തേ നാഭിജാനീയു -
 ര്ഹരയോ നാപി രാഘവഃ || 5.37.58 ||

ആരംഭസ്തു മദർഥോഽയം
 തതസ്തവ നിരർഥകഃ |
 ത്വയാ ഹി സഹ രാമസ്യ
 മഹാനാഗമനേ ഗുണഃ || 5.37.59 ||

മയി ജീവിതമായത്തം
 രാഘവസ്യാമിതൗജസഃ |
 ഭ്രാതൃണാം ച മഹാബാഹോ
 തവ രാജകുലസ്യ ച || 5.37.60 ||

തൗ നിരാശൗ മദർഥം ച
 ശോകസന്താപകർശിതൗ |
 സഹ സർവർക്ഷഹരിഭി -
 സ്ത്യക്ഷ്യതഃ പ്രാണസംഗ്രഹം || 5.37.61 ||

ഭർതൂർഭക്തിം പുരസ്കൃത്യ
 രാമാദന്യസ്യ വാനര |
 നാഹം സ്വപ്രഷ്ടും സ്വതോ ഗാത്ര -
 മിച്ഛേയം വാനരോത്തമ || 5.37.62 ||

യദഹം ഗാത്രസംസ്पर्ശം
 രാവണസ്യ ഗതാ ബലാത് |
 അനീശാ കിം കരിഷ്യാമി
 വിനാമാ വിവശാ സതീ || 5.37.63 ||

യദി രാമോ ദശഗ്രീവ -
 മിഹ ഹത്യാ സരാക്ഷസം |
 മാമിതോ ഗൃഹ്യ ഗച്ഛേത
 തത് തസ്യ സദൃശം ഭവേത് || 5.37.64 ||

ശ്രുതാശ്ച ദൃഷ്ടാ ഹി മയാ പരാക്രമാ
 മഹാത്മനസ്തസ്യ രണാവമർദ്ദിനഃ |
 ന ദേവഗന്ധർവഭുജംഗരാക്ഷസാ
 ഭവന്തി രാമേണ സമാ ഹി സംയുഗേ || 5.37.65 ||

സമീക്ഷ്യ തം സംയതി ചിത്രകാർമുകം
 മഹാബലം വാസവതുൽയവിക്രമം |
 സലക്ഷ്മണം കോ വിഷഹേത രാഘവം
 ഹുതാശനം ദീപ്തമിവാനിലേരിതം || 5.37.66 ||

സലക്ഷ്മണം രാഘവമാജിമർദ്ദനം
 ദിശാഗജം മത്തമിവ വ്യവസ്ഥിതം |
 സഹേത കോ വാനരമുഖ്യ സംയുഗേ
 യുഗാന്തസൂര്യപ്രതിമം ശരാർചിഷം || 5.37.67 ||

സ മേ കപിശ്രേഷ്ഠ സലക്ഷ്മണം പ്രിയം
 സയുഗപം ക്ഷിപ്രമിഹോപപാദയ |
 ചിരായ രാമം പ്രതി ശോകകർശിതാം
 കുരുഷ്വ മാം വാനരവീര ഹർഷിതാം || 5.37.68 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 സുന്ദരകാണ്ഡേ സപ്തത്രിംശഃ സർഗഃ ||